

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради

НДІ інтелектуальної власності НАПрН України

31 жовтня 2023 року (протокол № 11)

Голова вченої ради

 Наталія МИРОНЕНКО

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора НДІ інтелектуальної

власності НАПрН України

від 31 жовтня 2023 р. № 124-к-а

Директор

Олександр ДОРОШЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ
У НАУКОВО-ДОСЛІДНОМУ ІНСТИТУТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ НАПрН УКРАЇНИ
(нова редакція)**

Київ – 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України (далі-Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, Постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. № 599 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності», а також інших нормативно-правових актів з питань вищої освіти, а також Статуту Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України (далі-Інститут).

1.2. Положення встановлює порядок реалізації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Інституту на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу українських/іноземних закладів вищої освіти/наукових установ (далі - українські/іноземні учасники) в Інституті.

1.3. Учасниками академічної мобільності (далі – Учасники) є учасники освітнього процесу Інституту (здобувачі науково-освітнього ступеня доктора філософії), наукові та науково-педагогічні працівники Інституту для яких Інститут є основним місцем роботи, а також українські/іноземні учасники і заклади вищої освіти (наукові установи), які беруть участь у програмах академічної мобільності.

1.4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі партнерського договору, договору про академічну мобільність, а також міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між Інститутом та українськими/іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) (далі – заклади вищої освіти/наукові установи-партнери), які в умовах воєнного стану можуть укладатися в електронній формі з

використанням кваліфікованого електронного підпису, а також може бути реалізоване Учасником з власної ініціативи за умови позитивного рішення керівника закладу вищої освіти, прийнятого на підставі індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти.

1.5. Заклад-партнер – це український чи іноземний заклад вищої освіти/наукова установа, з яким/якою Інститут уклав відповідний договір про співробітництво.

1.6. Організаційний супровід програм академічної мобільності в Інституті – надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перезарахування результатів навчання, контроль за виконанням програм тощо забезпечує Центр правового забезпечення розвитку науки і технології.

1.7. Це Положення не поширюється на здобувачів, які перебувають в академічній відпустці.

2. ВИДИ, ФОРМИ ТА ТРИВАЛІСТЬ АКАДЕМІЧНО МОБІЛЬНОСТІ

2.1. Академічна мобільність поділяється на такі види:

I. За місцем її реалізації:

- внутрішня академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Інституту у закладах вищої освіти/наукових установах-партнерах у межах України;
- міжнародна академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Інституту у закладах вищої освіти/наукових установах-партнерах поза межами України, а також іноземними Учасниками в Інституті.

II. За сферою діяльності:

- освітня академічна мобільність;
- наукова академічна мобільність.

III. За способом реалізації:

- очна академічна мобільність, яка передбачає фізичне переміщення Учасника до закладу/наукової установи-партнера;

- дистанційна академічна мобільність, яка передбачає інтерактивну взаємодію Учасника, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

- змішана академічна мобільність, яка передбачає поєднання очної та дистанційної академічної мобільності.

Основними видами освітньої академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання українського Учасника в іноземному або українському закладі-партнері або іноземного Учасника в українському-закладі партнері за узгодженими між такими закладами освіти програмами з метою здобуття певного рівня освіти, що дає такій особі право на отримання документа про вищу освіту в установленому законодавством порядку;

- кредитна мобільність – навчання, що передбачає навчання українського Учасника в іноземному або українському (відмінному від постійного місця навчання) закладі-партнері або іноземного Учасника в Інституті з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із/без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредити ЄКТС), що будуть визнані в українському (для українського Учасника) або іноземному (для іноземного Учасника) закладі-партнері постійного місця навчання.

2.2. Навчання українських та іноземних Учасників за узгодженими між Інститутом і партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту Інституту та партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту Інституту та партнерів.

2.3. Академічна мобільність Учасників від Інституту спрямована на: підвищення якості вищої освіти, ефективності наукових досліджень та гармонізацію стандартів вищої освіти; модернізацію системи освіти; цифровізацію навчання та управління; розвиток власних професійних навичок та особистісних якостей; забезпечення конкурентоспроможності випускників Інституту на українському та міжнародному ринках освітніх послуг і праці; залучення зарубіжного інтелектуального потенціалу до роботи в Інституті;

набуття досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань; поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень; реалізацію спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проєктів; підвищення рівня володіння іноземними мовами; підтримку соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами; популяризацію української мови, культури; поглиблення знань про культуру інших країн.

2.4. Формами академічної мобільності, для осіб, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, наукових та науково-педагогічних працівників Інституту є:

- участь у програмах кредитної академічної мобільності (для Учасників, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії);
- участь у спільних освітніх та/або наукових проєктах;
- викладання;
- стажування;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- мовне стажування;
- підвищення кваліфікації;
- інші форми (участь у семінарах в межах певної спеціальності/галузі знань тощо).

2.5. Тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності для Учасників, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії або є науково-педагогічними, науковими працівниками Інституту для яких Інститут є основним місцем роботи становить не більше як два роки поспіль.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВІДБІР УЧАСНИКІВ

3.1. Учасники, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти/наукових установ-партнерів в Україні, як такі, що тимчасово допущені до освітнього

процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти українського закладу вищої освіти/наукової установи.

3.2. У випадку якщо Учасник Інституту бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється на конкурсній основі, за нижченаведеними критеріями, але не обмежуючись ними: з урахуванням рейтингу їхньої успішності (відсутність академічних заборгованостей впродовж останнього навчального року, середній бал успішності - не нижче 80, що підтверджується візою директора чи координатора академічної мобільності на рекомендаційному листі), участі у науковій роботі (наявність наукових публікацій (тези конференцій, наукові статті тощо), рекомендаційних листів, наданого мотиваційного листа та рівня володіння іноземною мовою (не нижче рівня B2). Критерії відбору Учасників та сторони, що здійснюватиме відбір, може визначати партнерський договір.

3.3. До участі у програмах академічної мобільності Інституту допускаються здобувачі денної форми навчання, які навчаються за освітньо-науковим рівнем доктора філософії. Як правило, якщо інше не визначено угодою про ступеневу мобільність, до участі у програмах академічної мобільності не допускаються здобувачі освіти на останньому семестрі випускного року навчання.

3.4. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності Учасникам Інституту:

- заява на ім'я директора із візами-погодженнями координатора академічної мобільності, заступника директора з наукової роботи, гаранта ОНП;
- копія запрошення та його переклад, завірений координатором академічної мобільності;
- договір про навчання між Інститутом, Учасником та закладом вищої освіти/науковою установою – партнером (оформляється за потреби);
- індивідуальний навчальний план академічної мобільності, підписаний Учасником, координатором академічної мобільності та затверджений директором Інституту або заступником директора з наукової роботи (оформляється за потреби);

- письмову згоду на обробку персональних даних.

3.5. Документи, зазначені в пункті 3.4. цього Положення, подаються до Центру правового забезпечення розвитку науки і технології не пізніше ніж за 7 календарних днів до початку програми академічної мобільності.

3.6. На період освітньої академічної мобільності за аспірантом зберігається місце навчання. Інформація про участь аспіранта в програмі академічної мобільності вноситься до ЄДЕБО відповідно до законодавства.

3.7. Направлені Інститутом за програмами академічної мобільності наукові, науково-педагогічні працівники упродовж її тривалості зберігають:

- на строк до двох років - посаду за основним місцем роботи;

- на строк до шести місяців - оплату праці за основним місцем роботи в розмірі середньої заробітної плати відповідно до законодавства, якщо підтримка у грошовій формі протягом усього строку участі у програмі академічної мобільності в іноземному закладі вищої освіти/науковій установі - партнері не передбачена, або передбачена в розмірі, що на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.

3.8. Інформація про участь здобувачів освіти у програмі академічної мобільності за відповідними формами академічної мобільності вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3.9. Інститут вносить до Єдиної державної електронної бази з питань освіти відомості про Учасників – здобувачів освіти Інституту, а також про здобувачів освіти інших закладів вищої освіти – учасників внутрішньої освітньої академічної мобільності – як про учасників, які тимчасово допущені до занять.

3.10. Іноземний Учасник, який в межах освітньої академічної мобільності відповідно до Закону України «Про вищу освіту» здобуває вищу освіту за узгодженими між закладами-партнерами освітніми програмами, що завершується отриманням спільного (подвійного) документа про вищу освіту, під час перебування в закладі-партнері може бути зарахований на навчання до Інституту на умовах, визначених партнерським договором, внесення інформації

про такого Учасника до Єдиної державної електронної бази з питань здійснюється з врахуванням умов зарахування.

3.10. Іноземні Учасники – здобувачі освіти (наукового ступеня), які реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між Інститутом та іноземними закладами вищої освіти/науковими установами - партнерами, можуть бути зараховані до Інституту на навчання:

- за рахунок грантів або коштів фізичних (юридичних) осіб, у тому числі міжнародних організацій;
- за рахунок інших, не заборонених законодавством, форм надходжень Інституту;
- на умовах безоплатного навчання в разі взаємного обміну закладами-партнерами на безоплатній основі здобувачами освіти, якщо кількість таких іноземних Учасників не перевищує кількості українських Учасників і ця норма визначена партнерським договором.

3.11. Перелік необхідних документів для іноземних Учасників:

- заява на ім'я директора Інституту;
- копія запрошення;
- договір про академічну мобільність між Інститутом та Учасником.

4. ВИЗНАННЯ ТА ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОГРАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

4.1. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів (ЄКТС) шляхом порівняння шкал оцінювання і розподілів оцінок (якщо в Угоді між закладами не визначено інше).

4.2. Порівняння змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження здійснюється науково-методичною комісією Інституту (або уповноваженою особою, визначеною розпорядженням директора), за консультацією з гарантом програми, шляхом зіставлення результатів навчання,

яких планується досягнути (досягнуто) в закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньо-науковою програмою Інституту.

4.3. У разі навчання здобувача освіти Інституту у закладі вищої освіти-партнері, з метою отримання за результатами підсумкової атестації документів про вищу освіту Інституту та зарубіжного закладу-партнера, може здійснюватися складання Учасником академічної різниці у порядку, встановленому відповідно до чинного законодавства обох сторін.

4.4. Результати підсумкової атестації здобувачів освіти за період навчання у закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Інституті.

5. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

5.1. Учасники мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у закладах вищої освіти-партнерах тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною та науковою базами закладу вищої освіти, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у закладі вищої освіти-партнері, або результатів досліджень в установленому порядку;
- отримання документа про результати навчання або про відповідний освітній (кваліфікаційний) рівень встановленого у закладі вищої освіти-партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання;
- самостійний вибір додаткових навчальних дисциплін (у межах вибіркової складової індивідуального навчального плану).

5.2. Учасники зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;

- прибути до місця виконання програми академічної мобільності не пізніше визначеної дати;
- дотримуватися законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку, статуту, інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти-партнера під час виконання програми академічної мобільності;
- успішно виконати програму академічної мобільності, відповідно до затвердженого індивідуального навчального плану навчання чи про практику/стажування;
- вчасно повернутися до Інституту після завершення програми академічної мобільності у закладі вищої освіти-партнері.

6. ПОРЯДОК ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

6.1. Після завершення програми Учасник представляє заступнику директора з наукової роботи, центру правового забезпечення розвитку науки і технологій:

- звіт у письмовій формі, завізований куратором програми академічної мобільності закладу вищої освіти/наукової установи-партнера;
- копію документа про результати виконання програми академічної мобільності (Сертифікат, Диплом, Академічну довідку, виписку навчальних досягнень - Transcript of Records);
- копію закордонного паспорта з ідентифікаційною сторінкою та сторінками з відмітками про перетин кордону України (відмітки в закордонному паспорті про перетин кордону України ставлять за вимогою у зв'язку зі спрощенням візового режиму).

6.2. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти/ науковій установі - партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Інституту йому може бути запропоновано індивідуальний графік складання академічної заборгованості (тривалістю не більш як до закінчення першого

семестрового контролю після його повернення) або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

6.3. Обов'язковою умовою є оприлюднення на офіційному веб-сайті структурного підрозділу, де навчається, працює Учасник: результатів відбору, звіту про завершення ними виконання програми академічної мобільності та її результатів.

ЗАЯВА ПРО УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Директору

Науково-дослідного інституту

інтелектуальної власності НАПрН

України

від _____

здобувача вищої освіти ступеня доктора

філософії _____

освітньо-наукова програма _____

ЗАЯВА

Прошу дозволити мені участь у програмі академічної мобільності у
_____ у період з «___» _____ 20__ р. до «___»
_____ 20__ р. у формі _____.

Мета участі: _____.

Очікувані результати: _____.

До заяви додаю: запрошення/документи програми, погодження наукового керівника, проєкт індивідуального плану мобільності та інші необхідні документи.

Дата _____

Підпис _____

**ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА ДОГОВОРУ АКАДЕМІЧНОЇ
МОБІЛЬНОСТІ**

Договір має містити щонайменше: реквізити сторін; мету, завдання, вид і форму мобільності; строк; очікувані результати; документ після завершення; перелік і зміст освітніх компонентів (для освітньої мобільності); обсяг навчального навантаження; права та обов'язки сторін; фінансові умови; медичне забезпечення/страхування; порядок звітування; порядок визнання результатів; порядок ліквідації академічної заборгованості; порядок внесення змін; інші необхідні умови

ЗВІТ ПРО УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

1. ПІБ здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.
2. Освітньо-наукова програма.
3. Заклад-партнер.
4. Вид і форма академічної мобільності.
5. Строк участі.
6. Мета та завдання.
7. Виконані освітні/наукові заходи.
8. Отримані результати та компетентності.
9. Кількість кредитів ЄКТС (за наявності).
10. Документ закладу-партнера, що підтверджує результати.
11. Пропозиції щодо визнання та зарахування результатів.

Дата _____

Підпис здобувача _____